

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiaē, 1697

Cap. XVI. Epistola.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

pretea verba enunciativa solum inducere duobus casibus dispositionem, nempe ad probandum, & eundem potius ex benignitate quadam, quam iure ipso civili inspecto, patet ex l. Publica 26. §. ult. ff. de pos. & quoad liberandum. l. tale 40. ff. de pact. ait Menoch. 21. arbit. judic. cap. 261. n. 16. Sic enunciativa verba dispositionem inducere, ex d. l. ex hac scriptura 16. ff. de donat. probant Jafon. in d. l. ex his verbis. C. de testam. milit. n. 1. & 7. Emanuel Sarez lit. V. n. 50. Unde & probare dicuntur, secundum Bart. in l. cum scimus. n. 1. Cod. de Agricol. & Censit. quod idem censuit & Roman. in l. gerit. n. 9. ff. de acquir. hered. Joh. Annibal. in repet. l. nemo potest. n. 62. ff. de legat. 1. Vult. 3. consil. 21. n. 191. quod procedere, si proferantur inter easdem personas, inter quas fuit facta illa enunciatio, atque etiam inter ipsorum successores, testantur Bart. & Bald. in Auth. si quis in aliquo C. de edend. Bart. in l. ex hac scriptura. n. 7. ff. de donat. & in l. si forte. n. 2. ff. de pecul. Crot. in repet. l. re conjuncti. n. 186. ff. de legat. 3. Alex. consil. 184. n. 13. vol. 6. Socin. sen. consil. 68. n. 6. vol. 4. Afflic. decis. 83. n. 4. Molin. in consuet. Paris. §. 5. num. 10. Vult. 3. Consil. Marpurg. 21. n. 191.

Limita I. non procedere in antiquis & multo magis in immemorialibus instrumentis, in quibus enunciativa verba plenam fidem facere dicuntur, Dd. communiter per glossi. in cap. cum olim. de consub. & in l. cum aliquis. C. de jur. de lib. Gail. 2. observ. 71. n. 10. Stephan. Auffer. in annotat. post. decis. Capelle Tholosan. n. 3. Alex. consil. 12. n. 8. & consil. 74. n. 32. vol. 4. Molin. in Consuet. Paris. §. 5. n. 10. Vult. consil. 9. & 11. vol. 6. atque hanc opinionem communem esse testantur Socin. jun. consil. 65. n. 7. vol. 1. Decius consil. 152. n. 2. quam tum etiam obtinere, quando de verbis contingat disputari principaliter, affirmat Bart. in d. l. gerit. num. 4. cum tantæ sint efficaciae, ut non contrahentes tantum, sed & adversus tertios quoque fidem faciant, Jaf. consil. 65. n. 1. vers. confirmatur. vol. 3. Bald. in l. pen. vol. 2. vers. item, quod dixit glossi. C. de jur. delib. Ant. Butr. in cap. fin. n. 30. de success. ab intestat. Cott. in memorabilib. in verb. antiquitas. Bertrand. consil. 167. n. 12. p. 2. vol. 3. Alexand. consil. 90. n. 11. vol. 6. Corn. consil. 247. n. 22. vol. 2. Bero. consil. 21. n. 2. vol. 3. Natt. consil. 283. n. 8. Riminald. consil. 76. num. 1. vol. 1. & consil. 339. n. 48. vol. 3. præsertim si enunciata sint à Principe vel quo alio statu S. Romani Imperii. arg. eorum, quæ consilium respondit Gædd. in consil. n. 12. vide & Mascard. de prob. conclus. 106. num. 4. & n. 9. & concl. 394. n. 8.

Limita II. non obtinere, si verba essent geminata, Bart. in l. cum scimus. n. 1. & ibid. Angel. C. de Agricol. & Censit. Castr. in d. l. ex hac scriptura. n. 2. Roman. in d. l. gerit. n. 9. Joh. Annibal. d. l. nemo. n. 62. de leg. 1. Jaf. in d. l. ex his. n. 2. C. de acq. hered.

Limita III. regulam nec in dote obtinere; favore enim dotis enunciativa probare & disponere probant ex d. l. 2. C. de dotis promiss. Marfil. sing. 442. Roman. sing. 540. Mascard. de probat. conclus. 1267. n. 12. & conclus. 388. & conclus. 565. num. 1.

Limita IV. in casibus piarum causarum tam in contractibus, quam ultimis voluntatibus. Masc. conclus. 1171. n. 58.

Limita V. quando verba enunciativa emissa principaliter propter se inducerent dispositionem, etiam in contractibus, & ideo si creditor dicat debitori, indigeo pecuniâ, quam mihi debes, vel similia verba, constituit debitorem in mora, Jafon. in l. si quis mihi bona. §. sed quod se mandavi. n. 10. & 11. ff. de acquir. hered. secus enim est, si incidenter sunt prolata, ut si in compromisso incidenter narravero societatem inter te & me contractam, deinde principaliter inter nos moveatur questio, de societate per illa verba non probatur contracta societas, Gabr. Sarayn. ad dist. sing. 23. n. 1. nisi illud, quod enunciatur, incidenter dependeat a nudo & mero animo proferentis, Mathes. in sing. 34.

Limita VI. si probarent contra scribentem. Mascard. conclus. 1256. n. 10. vel contra eum, qui patitur illa inferi instrumento. Henr. Bover. in verb. probatio 46. n. 10. & in verb. instrumentum 48. num. 11.

II.

Enunciatis non creditur in testamento, nisi probentur. Hyppol. de Marfil. consil. 342. postquam rursus ad scribendum impellor. num. 106. & n. 59. vol. 3. per c. 2. cum ibi notatis de reb. Eccles. non alien. Pantfchmann. 2. q. 21. n. 97.

CAP. XV. De Episcopo.

Axioma I.

Episcopus visitans ecclesias debet inquirere de moribus clericorum non ad effectum eos puniendi, sed corrigendi & ad poenitentiam ducendi, cap. 1. §. sanè. de Censibus in sexto. Abbas in c. 1. gloss. 1. de offic. ordin. cum proprium ejus munus sit vitia redarguere. Sess. 14. Concil. Trident. de reform. cap. 1. Quid autem debeat inquirere visitando, circa quæ attendere? Paul. de visitat. Episc.

III.

Episcopus potest pro crimine imponere poenam pecuniariam, si ea magis timetur. Didac. Covarr. l. 2. var. resol. cap. 9. n. 3. Quod Ravelli bis in facto ab Episcopo in causâ cujusdam presbyteri magis timentis unum nummum, quam quamlibet suspensionem se observasse dicit Paul. Fulc. in singular. lit. E. n. 25.

III.

Episcopus scienter ordinans alienum clericum sine literis dimissoriis, suspenditur ipso jure per annum cap. eos, qui de tempor. ord. in 6. cap. nullus. eod. ubi de ordinante illiteratum & infan-tem.

CAP. XVI. Epistola.

Axioma I.

Epistola semper loquitur Bald. in l. 3. de pactis, ideoque censetur consensusse, cujus ad manum.

U

NON

non contradicentis litera pacti pervenit. Socin. *consil. 64. in fin. lib. 3.* Bald. *de dot. p. 6. pr. n. 78.* Cravett. *de indemn. mulier. n. 31.* Paril. *conf. 127. n. 29. & 30. vol. 1.* Wesemb. *1. consil. 68. n. 4.* literis enim non minus, quam viva voce, animi sensa declarari possunt, Henon. *ad l. 124. ff. de averse. Reg. Jur.* Unde tacitus animi nuncius dicitur, ut Epictetus Philosophus Hadriano Imp. sciscitanti, quid esset epistola, respondit in altercatione, quam Hadrianus cum Epicteto habuit, pacta & per literas efficiuntur. *l. 2. de pact.*

Limitationis loco nota, hoc verum in actibus, ubi verba pro substantia non requiruntur, *d. l. 2. ff. de pact.* aliud enim esse in stipulationibus, ut in quibus leges verba desiderant, ajunt Donellus *ad l. 1. in princ. n. 4. & 10. ff. de verb. obligat.* Gomez. *lib. 2. var. resolut. c. 9. n. 3. vers. ex quo primo.* Vacun. *à Vacun. declar. 68. n. 12.* Gædd. *in tract. de contr. stip. cap. 3. concl. 18.* cum proprie per epistolam non loquamur. *l. 75. ff. de leg. 2.*

II.

Epistolæ contra scribentem plenè probare dicuntur. *l. Publica 26. §. fin. ubi dicitur: licet O. non inducat, probare tamen inducitur. ff. de posit. l. cum de indebito 25. §. fin. ff. de probat. Lanfr. de Orian. in l. admonendi. 31. n. 56. ff. de iurejur. & in cap. quoniam. extr. de probat. tit. de infirmum. prod. num. 5. Joh. Coraf. miscell. lib. 3. c. 4. n. 5. Regn. Sixtin. Consil. Marp. 13. n. 11. Mascard. de probat. concl. 1256. n. 10. ubi ampliat, etiam si verba epistolæ sint narrativa, vel sint sine die, & consule l. cum tabernam 34. §. 1. ff. de pignor. vel etiam si esset donatio. Mascard. *2. de prob. concl. 556. n. 3.* cum ea non ex defectu veritatis impugnetur. Mascard. *dist. conclus. n. 4.* maxime si ea recognita fuerit. Michael. Grassi. *quæst. 24. c. 18.* Honthem. *p. 4. de art. Notar. c. 4. n. 32.* Add. Umm. *disput. 17. ad process. judic. tb. 5. num. 24.* Schrader. *ad l. admonendi. n. 276. ff. de iurejur.* & habeat sigillum authenticum. Bart. *in l. nuda ratio. 26. ff. de donat.**

III.

Epistola approbata à recipiente inducit obligationem *l. si filiusfam. 16. ff. de Jcto Maced.*

IV.

Epistola non habet vim Codicillorum. *l. 17. ff. de jur. Codicillor.* sed eos aliquo modo imitatur, neque etiam ea hereditas datur vel adimitur. *l. hereditas 4. C. de his quib. ut indign. Gothofr. ad l. Imperatores 29. ff. de probat.* ubi intelligit nimirum directè; indirectè enim per fideicommissum dari posse *ex l. in Epistola 22. Cod. de fideicommiss.* probat Petr. Gregor. *lib. 41. c. 18. n. fin.* In dispositione tamen patris per epistolam inter liberos secus esse, *ex l. inter omnes 26. C. famil. ercisc. Auth. quod sine. C. de testam. & Auth. si modo. famil. ercisc.* ostendit Mascard. *consil. 1352. n. 60.* quam sententiam communem esse dicit Grissus *§. testamentum q. 16. n. 2. 3. & 4. vid. Honth. 2. de art. Notar. cap. 32. n. 7.* Propterea si alia persona extranea sit immixta, quoad illam personam voluntas defuncti pro nulla haberi ac liberis accrescere dicitur. *l. hac consultissima 21.*

§. ex imperfecto 1. ubi Dd. C. de test. vid. Covar. in c. Relatum 11. n. 2. de testam.

CAP. XVII.
De Epithetis.

Quamvis de hac materia varia possent tractari; quia vero Kubachius in regulis sub tit. *Verba multa elegantia hac de re edisserit, eò sedulum lectorem brevitatis studio remittimus, locum tantum notasse contenti.*

CAP. XIX.
De Equo.

Axioma I.

Venditor equi tenetur de vitiis internis, si equus sit calcitrosus vel retrogradus, stätig / lunaticus aut phreneticus, & Blend / pavidus, scheu / cæcus staarblind / scabiosus haarschlechtig / si habeat superossia vel gallas. *l. n. §. 1. 43. ff. de adit. edict.* Adde, si sit bauchbläsigt oder verstaekt / mit dem Wurm befaßt / lahm oder contract, fetter / schwendig / gebrochen / mißsichtig. Rovestrunck *de judic. equest. cap. 4. Col. decis. 228.* Speckh. *1. quæst. 18. Besold. th. f. f. verb. Rostk. 1. in statutis plerumque quatuor sunt vitia equi, vulgo die vier Wandel / (1.) si equus sit retrogradus, (2.) lunaticus aut phreneticus, (3.) scabiosus & (4.) furtivus, aut secundum alios pituirosus roßig. Reform. Nor. L. 4. Tit. 16. §. 1. Reform. Francof. P. 2. Tit. 9. §. 5. 6. Wehner. obs. præf. verb. Wandel.*

II.

Equo vendito sella & capistrum debetur & famulo venditoris, das Halfter oder Zaum / Geld. Schneid. *in §. 28. Inst. de act. n. 50.*

III.

Conductor equi non tenetur, si is morbo naturali vel casu fortuito in itinere decesserit. Besold. *3. Consil. 120.* Equum verò in itinere decessisse probatur per scripturam cum juramento. Bald. *in Rubr. C. de fid. infirmum.*

IV.

Equus venditus si intra triduum moriatur, præsumitur ex vitio præcedenti mortuus, adeoque perit venditori. Rovestrunck. *de judic. equest. reddibit. Lib. 1. cap. 6. n. 27.* Bonacossi. *tract. de mater. equor. quæst. 85.*

V.

Equi conductor de jure & ex natura contractus expensas pro soleis ferreis, vel in ejus curationem factas repetere potest. Lugo *de just. & Jur. disp. 29. sect. 4. n. 67.* Molin. *de j. & j. tract. 2. D. 496. n. 7. in fin. vid. tamen Bonacossi. tract. de equis q. 61. vid. omnino Garf. de Expens. c. 14. n. 19. seqq. Caroc. de locat. P. 4. q. 40. seqq.*

VI.

Si equus sit locatus eo pacto, ut non nisi quinque milliaria in die perageret, & peractis septem eà de causâ mortuus sit, tenetur Conductor de damno. Lugo *d. disp. 29. Sect. 4. n. 65.* vid. Molin. *d. tract. 2. disp. 494. n. 4.*

VII.